

LÄÄNE-HARJU VALLAVOLIKOGU

OTSUS

Paldiski

26. aprill 2022 nr 34

Arvamuse andmine Rummu uuringuruumi geoloogilise uuringu loa taotlusele

Keskkonnaamet geoloogilise uuringu loa andjana edastas 22.03.2022 nr DM-119487-6 maapõueseaduse § 27 lõike 7 alusel arvamuse andmiseks AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress Teemeistri tn 2, Nõmme linnaosa, Tallinn, 10916 Harju maakond) geoloogilise uuringu loa taotluse Rummu uuringuruumis.

AS TREV-2 Grupp esitas Keskkonnaametile 11.03.2022 taotluse geoloogilise uuringu loa saamiseks Rummu uuringuruumis (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 11.03.2022 dokumendina nr DM-119487-2). Uuringuluba taotletakse Harju maakonnas Lääne-Harju vallas Rummu alevikus riigile kuuluval Keila metskond 69 kinnistul (katastritunnus 86801:001:0442, pindala 230339 m²), mille sihtotstarve on maatulundusmaa. Kinnistu valitsejaks on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutuseks on Maa-amet. Uuringuruumi ja selle teenindusmaa pindala on 15,09 hektarit.

Geoloogilise uuringu eesmärgiks on selgitada välja Rummu uuringuruumis leviva ehitus- ja täiteliiva paksus ning kaevandamistingimused tasemel, mis võimaldaksid varu kinnitada tarbevaruna. Geoloogilise uuringu loa taotluses esitatud hinnanguline maavara kogus arvestades kaevandamiskadusid on umbes 350 tuh m³. Maavara kasutusalaadeks on loa taotluses märgitud teede- ja üldehitus ning täitepinnas.

Tarbevaru uuringu käigus planeeritakse rajada kuni 21 puurauku sügavusega kuni 10 meetrit, puuraugud rajatakse tigupuuriga. Uuringu käigus rajatud puuraukudes mõõdetakse liiva litoloogiliste erimite piiride kõrgused, kirjeldatakse setete terasuurst, värvust ja tehakse materjalist fotod. Lisaks võetakse proovid, et määrata kindlaks setendi lõimis. Välitööde lõppedes uuringupunktide ümbrus korrastatakse, maapind viiakse geoloogiliste tööde eelsesesse seisundisse ja taastatakse looduslik situatsioon. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat. Geoloogilise uuringu teostajaks Rummu uuringuruumis on AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362).

Kui geoloogilise uuringu käigus leidub maavarana arvele võtmiseks väärilist materjali on AS-i TREV-2 Grupp järgmiseks võimalikuks sammuks ettepaneku tegemine maardla moodustamiseks, millele järgneb kaevandamisloa taotluse koostamine ja loa taotlemine.

Kuigi geoloogilise uuringu tulemustel on iseseisev väärtus ka siis, kui uuringule kaevandamist ei järgne, on maapõueseaduse § 4 lõike 2 kohaselt maavara geoloogilise uuringu eesmärgiks ühemõtteliselt maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav töö. Seega, kui maavara edaspidine kasutuselevõtt on vähetõenäoline, ei ole uuringuloa taotlejal mõttekas läbi viia kulukat ja kompleksset geoloogilist uuringut vastavalt maapõueseaduse § 20 lõikes 2 sätestatud nõuetele. Eelnevast tulenevalt on haldusmenetluse eesmärgipärasuse, efektiivsuse ja

uurimispõhimõttega kooskõlas, kui vallavolikogu väljendab uuringuloa andmise menetluses esialgset seisukohta ka alal võimaliku kaevandamise kohta, ehk volikogu toob kaevandamist ebatõenäoliseks pidades välja need asjaolud, mis antud hetkel teadaolevalt sellise seisukoha tingiksid.

Harju maakonnaplaneeringu 2030+ (kehtestatud riigihalduse ministri 09.04.2018 käskkirjaga nr 1.1-4/78) kohaselt läbib taotletavat uuringuruumi piirkondliku tähtsusega rohekoridor (K9), mille ülesandeks on tagada kogu rohevõrgustiku sidusus ja territoriaalne terviklikkus. Harju maakonnaplaneeringus on eraldi rõhutatud, et arvestades maakonna eripära ja maakasutuslikku survet siinsetele looduskeskkonna elementidele, on oluline säilitada ka väiksema läbimõõduga roheline võrgustiku elemendid. Eelnevat toetab ka Lääne-Harju valla rohevõrgustiku analüüs (Hendrikson & Ko, 2021; töö nr 20003647), mille kohaselt on oluline säilitada antud piirkonna tugialasid siduvate rohekoridoride funktsionaalsus, et tagada kogu rohevõrgustiku toimimine. Kavandatav kaevandus lõikaks täies ulatuses läbi rohekoridori, mis ühendab Karilepa tugiala Kobru tugialaga ehk rohevõrgustiku eesmärgipärane toimimine antud asukohas lakkaks. Võttes aluseks vajaduse tagada jätkusuutlik elukeskkond, ei ole planeeritav tegevus antud asukohas sobilik.

Ala, kus soovitakse geoloogilist uuringut läbi viia, asub Vasalemma valla üldplaneeringu (kehtestatud Vasalemma Vallavolikogu 28.06.2011 otsusega nr 28) kohaselt looduslikul metsa- ja heinamaal ning antud piirkonda ei ole kaevanduste rajamist ette nähtud. Metsamaa edelapoolses osas on registreeritud ka vääriselupaik (VEP110001), mis viitab, et tegemist on kõrge ökoloogilise väärtusega metsaga, millel on oluline roll bioloogilise mitmekesisuse säilitamisel. Taotletavast uuringuruumist lõunas asub perspektiivne äri-, büroo- või teenindus ehitiste ala, mis on tänaseks realiseerunud (Haapsalu mnt 40, katastritunnus 86801:001:0456; Haapsalu mnt 38, katastritunnus 43101:001:0062). Padise valla üldplaneeringu kohaselt (kehtestatud Padise Vallavolikogu 25.04.2002 määrusega nr 35) on uuringualast idasse ja lõunasse planeeritud äri- ja teenindustevõtete reservmaad ja elamuehituse reservmaad, mis on samuti tänaseks osaliselt realiseerunud.

Lähim olemasolev majapidamine jääb uuringualast umbes 150 m kaugusele (Kasepere, katastritunnus 56202:001:0460), teised majapidamised jäävad vastavalt ligikaudu 240 m (Allika, katastritunnus 56202:001:0619), 260 m (Harutamme, katastritunnus 56202:001:0618) ja 280 m (Rehe, katastritunnus 43101:001:0644 ja Mäepealse, katastritunnus 56202:001:0577) kaugusele. Lisaks asuvad taotletavast uuringuruumist 350 m raadiuses edelas mitmed ärimaad (Suitsu, katastritunnus 56202:001:0890; Kusti, katastritunnus 56202:001:0900; Teeristi, katastritunnus 56202:001:0530). See tähendab, et mitmed olemasolevad majapidamised ja ärid jäävad uuringuruumi ja potentsiaalse kaevanduse mõjualasse.

Olemasolevad majapidamised või ärid ei välista lõplikult uuritava alal maavara kasutuselevõttu, kuid see ei tähenda, et potentsiaalne maavara kaevandamine ei mõjutaks piirkonna majapidamisi ja ettevõtluskeskkonda negatiivselt. Lähtudes olemasolevate karjääride tegevusega seonduvast praktikast võib eeldada, et nii elu- kui ka äritegevusele võib kaasneda negatiivseid mõjusid ja häiringuid. Lisaks füüsikalistele (tolm, müra, vibratsioon jms) mõjudele on kaevanduste puhul olulised ka sotsiaal-majanduslikud mõjud. Ainuüksi maavara kaevandamisega kaasnev maastikukasutuse muutus on oluliseks häiringuks, kuna seni teadaoleva informatsiooni põhjal on uuringualaks taotletav maa määratud rohevõrgustiku koosseisu. Negatiivne mõju avaldub nii kinnistute omanike elukvaliteedile kui ka kinnistu väärtusele. Sellise muutuse põhjustab juba oletus, et piirkonnas võib hüpoteetiliselt tekkida maavara kaevandamine. Seega kahjustab taotletav tegevus oluliselt mõjualal asuvate kinnisasjade omanike huve.

Vabariigi Valitsus algatas 23.12.2021 korraldusega nr 447 Harju maakonnaplaneeringu maavarade teemaplaneeringu ja selle keskkonnamõju strateegilise hindamise. Teemaplaneeringu eesmärgiks on lähtuvalt riigi huvist koostöös kohaliku omavalitsuste üksustega määrata

perspektiivsed alad ehitusmaavarade uuringualade paiknemiseks arvestades teiste puudutatud isikute huvidega ja võttes arvesse nii majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid kui ka looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid. Enne selge ühiskondliku kokkuleppe saavutamist ei ole mõistlik algatada menetlusi, mis ei ole kooskõlas või oleksid vastuolus tulevaste kokkulepetega ja maavarade säästliku kasutamise põhimõtetega.

Uuringuruumi teenindusala paikneb riigikaitse ehitise (Ämari lennuvälja) piiranguvööndis, mille ulatus on määratud ehitusseadustiku § 120 lõike 2 punkti 2 ja 3 alusel ning kaitseministri 26.06.2015 määruse nr 16 „Riigikaitse ehitise töövõime kriteeriumid, piirangute ruumiline ulatus ja andmed riigikaitse ehitise töövõimet mõjutavate ehitiste kohta“ (edaspidi *määrus nr16*) lisa 1 järgi. Määruse nr 16 § 8 lõike 1 järgi on Kaitseväge ja Kaitseliidu lennuvälja töövõime võime tagada tingimused, et korraldada kavandatud sõjaväelist väljaõpet ja õppuseid ning muud vajalikku riigikaitse tegevust.

Ämari lennuväljal toimuvad igapäevaselt NATO õhuturbesalga hävitajate ja Eesti õhuväge treening- ja tellimuslennud. Antud tegevuste tulemusena on müra tase antud piirkonnas kõrgendatud. Atmosfääriõhu kaitse seaduse § 55 lõike 3 punkti 4 alusel ei kuulu välisõhus leviva müra hulka riigikaitse tegevusega tekitatud müra. Seetõttu ei kehti keskkonnaministri 16.12.2016 määrusega nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ sätestatud müra normtasemed riigikaitse tegevusega tekitatud mürale. Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 10 kohaselt tuleb olulist keskkonnanähäiringut taluda, kui tegevus on vajalik ülekaaluka avaliku huvi tõttu ja puudub mõistlik alternatiiv ning olulise keskkonnanähäiringu vähendamiseks on võetud vajalikud meetmed.

Piirkonna vastupanuvõime ja esinevate keskkonnanähtuste ning sotsiaal-majanduslike mõjude hindamisel peab arvestama ka juba olemasolevate, olulist ruumilist mõju avaldavate objektidega. Kavandatav karjäär koos olemasoleva Ämari lennuväljaga, ületaks piirkonna talumisvõimet, võimendaks sotsiaalseid ja keskkonnanähtusi häiringuid nii loodus- kui ka elukeskkonnas. Arvestades konkreetse piirkonna eripära ja väärtusi ei ole võimalik antud piirkonda kavandada uusi häiringuid põhjustavaid objekte.

Maapõueseaduse § 27 lõike 7 alusel ja arvestades 11.03.2022 kirjaga nr DM-119405-4 edastatud geoloogilise uuringu loa taotlust ning vallavolikogu alalise keskkonna- ja planeeringutekomisjoni 18.04.2022 seisukohta

1. Mitte nõustuda AS-ile TREV-2 Grupp (registrikood 10047362) geoloogilise uuringu loa andmisega.
2. Otsus jõustub teatavastegemisest.
3. Otsust on võimalik vaidlustada Tallinna Halduskohtus (Pärnu mnt 7, 15082 Tallinn) või esitada vaie Lääne-Harju Vallavolikogule 30 päeva jooksul otsuse teatavastegemisest arvates.

(allkirjastatud digitaalselt)
Külli Tammur
vallavolikogu esimees